

Verksamhetsplan med budget 2023

Markplanerings- och exploateringsnämnden

Beslutad av Markplanerings- och exploateringsnämnden, den 28 februari 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2 Nämndens planering.....	4
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	4
2.2 Verksamhetsåret 2023	4
2.3 Förväntad utveckling 2024–2026.....	5
3 Reglemente och styrregler.....	7
3.1 Uppdrag enligt reglemente.....	7
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling.....	8
4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet	9
4.2 Strategiska områden	11
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	11
Ett tryggt Örebro genom hela livet	12
Ett hållbart och växande Örebro	14
Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur.....	20
4.3 Övriga mål och uppdrag.....	21
5 Planering för nämndens resurser	22
5.1 Ekonomi.....	22
5.1.1 Markplanerings- och exploateringsnämndens samlade ekonomi.....	22
5.1.2 Politiska prioriteringar	23
5.1.3 Enheternas budgetramar.....	23
5.1.4 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet	24
Bilaga 1 Nämndens organisation.....	25
Bilaga 2 Reglemente Markplanerings- och exploateringsnämnden.....	26

1. Förslag till beslut

Markplanerings- och exploateringsnämnden kommer under 2023 arbeta med samtliga delar av nämndens grunduppdrag med fokus på att upprätthålla en god planberedskap kopplat till den översiktliga planeringen och en god markreserv i syfte att möjliggöra för bostäder och verksamhetsetableringar samt fortsatt arbeta med en översyn av investeringsprocessen. Särskilt arbete behövs för att hitta fungerande samverkansformer inom den nya organisationen för att säkerställa en effektiv och hållbar samhällsbyggnadsprocess. Nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunala styrdokument, globala och nationella mål, lagar och förordningar samt bestämmelser i reglementet. Utifrån de strategiska målen i ÖSB (Övergripande strategier och budget) har Markplanerings- och exploateringsnämnden tagit fram egna mål som avdelningar och enheter sedan omhändertar i sina arbetsplaner.

Markplanerings- och exploateringsnämndens verksamhet omsluter 2023 cirka 325 mnkr. De externa intäkterna står för cirka 47 % av finansieringen och resterande andel är skattefinansierad verksamhet. Budgetramen har inför 2023 ökat med 7,7 mnkr till 80,5 mnkr. Ökningen består till största del av en ändring av kostnader som inte ska ses som investering motsvarande 6,0 mnkr och som beror på en redovisningsteknisk resursförflyttning.

2023 kommer att bli ett år med nya förutsättningar och ett utmanande år för nämnden beroende på hur konjunkturen utvecklas och hur stor påverkan det får för nämndens olika verksamheter. Detta kommer följas noggrant under kommande delår 1 och 2.

Förvaltningens förslag till Markplanerings- och exploateringsnämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2023 för Markplanerings- och exploateringsnämnden fastställs.
2. Verksamhetsplan med budget 2023 överlämnas till Kommunstyrelsen för kännedom.

2 Nämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Markplanerings- och exploateringsnämnden är en drivande motor i samhällsbyggnadsprocessen utifrån bland annat översiktlig planering, strategiska markköp och strategisk trafikplanering. I den nya organisationen ska samarbetsformer utvecklas för att säkra en effektiv samhällsbyggnadsprocess och samverkan inom det som tidigare var programområde samhällsbyggnad. Det är även viktigt att fortsätta tänka helhet i samhällsbyggnadsprocessen, dels inom kommunen genom utvecklad samverkan med andra nämnder, dels samhället i stort genom samarbete med byggaktörer, civila samhället och akademien.

Nämndens målsättning är att bibehålla de höga HME-värdena som fanns i tidigare organisation. Detta görs genom att fortsatt arbeta med att stärka ledarskapet och medarbetarskapet för att kunna leverera grunduppdraget i en alltmer komplex verklighet med god service samtidigt som personalen mår bra på jobbet.

Nämndens verksamhet står inför fortsatta utmaningar kopplade till dess ekonomiska förutsättningar och investeringar inom nämndens område. Arbetet med att utveckla och förbättra investeringsprocessen behöver fortsätta även i den nya organisationen.

2.2 Verksamhetsåret 2023

Nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunala styrdokument, globala och nationella mål, lagar och förordningar samt bestämmelser i reglementet. Utifrån de strategiska målen i ÖSB (Övergripande strategier och budget) har Markplanerings- och exploateringsnämnden tagit fram egna mål som avdelningar och enheter sedan omhändertar i sina arbetsplaner. Nämndmålen ska vara uppfyllda vid årets slut.

Under senare år har flera översiktliga planer tagits fram som möjliggör för både nya stadsdelar och en utveckling av befintliga stadsområden, exempelvis planprogram och utvecklingsförslag för Brickebacken, Aspholmen, CV-området, Munkatorp och området mellan Björkhaga och Mellringe. Tillsammans med pågående översiktlig planering ger dessa kommunen en god beredskap och möjlighet att i efterföljande planeringsled strukturerat fortsätta säkra den framtida försörjningen av byggbar mark för bostäder, verksamheter och samhällsservice.

Vid 2023 års början har konjunkturen tydligt vikt nedåt, trots detta bedömer nämnden att efterfrågan på verksamhetsmark kommer fortsätta vara hög under året. Kommunen har en relativt stor planreserv, men bara en mindre del är byggklar med hänsyn till att infrastrukturen inte är utbyggd. Av den byggklara marken är huvuddelen redan markanvisad och därför finns endast ett fåtal lediga tomter för nya förfrågningar.

Nämnden ser en ekonomisk utmaning kopplat till investeringsprocessen. Ett stort utvecklingsarbete har skett kopplat till att tydliggöra och strukturera upp investeringsprocessen, vilket lett till ökad kunskap, kontroll, styrning och uppföljning inom processen. Fortsatt arbete kommer att krävas under 2023 för att säkerställa att investeringsnivåerna motsvarar de ekonomiska förutsättningar, vilket är beroende av ett samarbete med främst Teknik- och serviceförvaltningen. Arbetet med att ta fram underhållsplaner behöver fortsätta och underhållsbehoven behöver planeras vidare och integreras i budget- och investeringsprocessen.

2.3 Förväntad utveckling 2024–2026

Pandemin har påverkat befolkningsutvecklingen och dess effekter på lång sikt är ännu svåra att avgöra. Den långsiktiga befolkningsprognosen fram till 2031 är knappt 173 000 invånare. Nämnden fortsätter ta höjd för tillväxt inom alla ålderskategorier och grupper genom att kontinuerligt arbeta med bostadsförsörjning som tillgodoser behov för alla livets skeden och livssituationer. Förvaltningen kommer under året delta i en stor flytt- och boendestudie där verksamheten kommer få en lokal analys med strategiska insikter kring flytt och boende. En beskrivning av utvecklingsområden kommer ge ytterligare underlag till den fysiska planeringen och kommunens löpande strategiska arbete. Planberedskapen kan komma att anpassas utifrån resultatet från studien.

När Örebro växer kan det innebära stora förändringar i befintliga stadsmiljöer i form av att det är fler boenden, aktörer och trafikanter som ska dela på samma yta. Det ställer krav på en tydligare kommunikation gentemot olika målgrupper, i syfte att skapa förståelse för de förändringar som behöver ske för att åstadkomma ett Örebro som är hållbart utifrån miljö-, framkomlighets- och attraktivitetsperspektiv.

Örebro kommun, precis som många andra kommuner i Sverige, befinner sig i ekonomiskt utmanande tider vilket sätter arbetet med långsiktig ekonomistyrning i fokus. Det innebär arbete med optimering av interna processer samtidigt som en medveten strategi för balansen mellan ambitionsnivåer avseende kvalitet och utveckling behövs. Investeringar är en stor del av nämndens ekonomi och även om ett omfattande utvecklingsarbete skett kommer det krävas kontinuerligt arbete för att prioritera bland nuvarande och framtida investeringsbehov, vilket är beroende av ett samarbete med främst Teknik- och serviceförvaltningen. För att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi pågår ett arbete för att belysa driftskonsekvenserna av investeringar.

Exploateringsverksamheten är en nyckelfunktion i ett växande Örebro. Verksamhetens huvuduppdrag är att upprätthålla en utbudsfunktion på marknaden för byggklar mark för att tillgodose behovet av mark för bostäder, verksamheter och samhällsfunktioner. Ekonomistyrningen av exploateringsverksamheten innehåller avkastningskrav, investeringar, kassaflöde och drift vilket gör den komplex. En väl fungerande exploateringsverksamhet är en förutsättning för tillväxt, men då krävs en tidsmässig flexibilitet där budgetar för drift eller investering inte kan vara låsta till specifika kalenderår utan att det ges handlingsutrymme utifrån tillräckligt stora ekonomiska ramar. Med den flerdelade ekonomin får inte begränsningar inom exempelvis drift hindra viktig stadsplanering som både har kassaflödesmässig täckning och ger goda resultat i framtiden. Efter ändrade rekommendationer från RKR¹ kommer en större del av exploateringsekonomin att behöva kostnadsföras i stället för att tillfälligt aktiveras som omsättningstillgångar och avräknas från resultatet det år som en försäljning genomförs. Det innebär att det kommande fem åren behöver avsättas 6–40 mkr per år för att hantera nödvändiga kostnader för bland annat detaljplanläggning och sanering.

Nämnden ska fortsätta bidra till minskade socioekonomiska klyftor och ojämlika livsvillkor. Arbetet ska kontinuerligt stärkas genom planprocessen i samverkan med andra förvaltningar i kommunen. Ökad trygghet i samhället kan på lång sikt stärkas genom integrerande och blandad bebyggelse. För att åstadkomma detta ser nämnden ett behov av att systematisera det strategiska nyttjandet av offentliga miljöer, framför allt i stadskärnan, för att kombinera ökad rörelse, puls och aktivitet med minskad trygghet och brottslighet på särskilda platser.

En ytterligare viktig faktor är den fortsatta implementeringen av Program för hållbar utveckling för att det ännu tydligare ska genomsyra nämndens arbete. En styrka i

¹ Rådet för kommunal redovisning

nämndens verksamhet är att systematiskt läsa ut, tolka och utföra uppdrag mot de politiska målen och inriktningarna som pekats ut i linje med Program för hållbar utveckling.

3 Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Detta är ett utdrag från reglementet för Markplanerings- och exploateringsnämnden. Se bilaga 2 för fullständig text.

Markplanerings- och exploateringsnämnden företräder kommunen som ägare av kommunens markreserv, exploateringsfastigheter och de fastigheter där det inte är föreskrivet att annan nämnd ska företräda kommunen som ägare.

Nämnden ska besluta om inlösen enligt plan- och bygglagen, avtal om fastighetsreglering enligt fastighetsbildningslagen och besluta om förvärv och överlåtelse av fastighet eller fastighetsdel för en köpeskilling eller ersättning upp till tio (10) miljoner kronor. Vid byte av fastighet gäller samma beloppsgräns utifrån bedömt marknadsvärde. Nämndens beslutanderätt om överlåtelse eller förvärv av fastighet eller fastighetsdel avser inte ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nämnden har rätt att förvärva nyttjanderätt till fast egendom som inte avser förvärv av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Nämnden ansvarar för

- antagande av planprogram som avses i 5 kap. 10 § plan- och bygglagen. Nämnden får även besluta att ändra eller upphäva sådana
- ordnandet av allmänna platser enligt 6 kap. 18 § plan- och bygglagen
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med sådan översiktlig planeringen som avses i 3 kap. plan- och bygglagen
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med att upprätta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen enligt lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med att upprätta förslag till exploateringsriktlinjer
- ärenden där kommunen är part enligt 51–53 §§ lagen om allmänna vattentjänster. Beredning av ärende om att visst markområde ska ingå i verksamhetsområde enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster
- inom sitt verksamhetsområde inneha bostadsrätter med en rätt att förvärva och överlåta bostadsrätter för en köpeskilling upp till tio (10) miljoner kronor. I förvaltningen ingår att upplåta bostadsrätter med hyresrätt
- att ingå exploateringsavtal enligt 6 kap. 39 § plan- och bygglagen
- att påkalla förrättning med stöd av 18 § första stycket p.3 anläggningslagen och påkalla fastighetsreglering med stöd av 5 kap. 3 § tredje stycket fastighetsbildningslagen.
- namnsättning av stadsdelar och områden
- natur- och miljöfrågor som inte innebär myndighetsutövning och verka för en god miljö- och naturvård i kommunen
- skötsel av natur- och kulturresevat samt bereda ärenden om bildande av natur- och kulturresevat.

Markplanerings- och exploateringsnämnden styr verksamhet genom

- de ekonomiska ramar som fastställs i verksamhetsplan med budget
- fastställd delegationsordning
- handläggningsordningar och arbetsordningar för olika delar av verksamheten, fastställda inom förvaltningen
- årlig verksamhetsplan med delårsuppföljningar och årsberättelse

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Markplanerings- och exploateringsnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar.

I denna verksamhetsplan redovisas vad som ska åstadkommas för att säkra grunduppdraget och nämndens bidrag till de strategiska målen.

Till respektive strategiskt mål fastställs 1–3 nämndmål. Vidare beslutas vilka mätbara indikatorer som är kopplade till respektive nämndmål. I samband med att mål och indikatorer fastställs, fastställs också nivåer för måluppfyllelse. Om ett nämndmål *inte* är mätbart tydliggörs hur bedömningen av måluppfyllelse ska göras.

För varje mål som nämnden har huvudansvar för eller kan bidra till, görs en bedömning av om och i så fall hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer bör bedrivas för bättre effekt.

Kommunfullmäktige har fastställt 19 strategiska mål, Markplanerings- och exploateringsnämnden är utpekad huvudansvarig för 8 av dessa. Utöver dessa strategiska mål bedöms Markplanerings- och exploateringsnämnden beröras av ytterligare 4 mål. Av de 19 strategiska målen är 7 definierade som mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Markplanerings- och exploateringsnämnden är utpekad huvudansvarig för 2 av GEH-målen. Samtliga strategiska mål kommer att följas upp i samband med årsberättelsen medan det i delårsrapport med prognos 2 endast sker uppföljning av GEH-målen.

Utöver de strategiska målen har Kommunfullmäktige fastställt ett antal uppdrag. Uppdragen påbörjas under 2023. I samband med årsberättelsen redovisas status på de uppdrag nämnden har ansvar för. Redovisning av uppdrag i samband med delårsrapport med prognos 2 sker *endast* avseende slutförda uppdrag.

4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en budget i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Arbetet med en ekonomi i balans fortsätter under 2023. Nämndens verksamhet påverkas av omvärldsläget och det förändrade konjunkturen, och det är därför ett fortsatt osäkert ekonomiskt läge som är att vänta under budgetåret.

Långsiktig ekonomistyrning är ett arbete som sätts ännu mer i fokus i och med det försämrade omvärldsläget och förändrad konjunktur. Det krävs ett fokus på optimering av interna processer samtidigt som en medveten strategi för balansen mellan ambitionsnivåer avseende kvalitet och utveckling behövs. Det handlar om att, med tilldelade budgetmedel, hantera investeringar och drift i det växande Örebro – växande både utifrån en ökad geografisk yta och förändrad demografi. I och med detta kommer det behövas ett kontinuerligt arbete för att anpassa investeringsnivåerna efter rådande ekonomiska förutsättningar, vilket är beroende av ett fortsatt samarbete mellan verksamheter även i den nya organisationen. Utmaningen framåt kommer vara att inom det begränsade ekonomiska utrymme för investeringar kunna genomföra de investeringar som krävs för att tillgodose identifierade behov som är beslutade för respektive område för att både utveckla och växa men även underhålla befintliga tillgångar. I detta arbete är det viktigt att nämnden och berörda inom verksamheten har god kunskap om investeringsprocessen och investeringsmedel.

Nämndmål 1: Markplanerings- och exploateringsnämnden ska ha en budget i balans.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Budgetutfall för budgetåret	≥0
Kommentar: Budgeten ska inte ha ett negativt utfall.	

Nämndmål 2: Förbättra och säkra upp investeringsprocessen för att säkerställa tydlighet, transparens, god prioritering av medel samt effektivt genomförande

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Nyttjandegraden av investeringsmedel för Markplanerings- och exploateringsnämnden	Mäta
Kommentar: I första steget är målet att ta fram indikatorn för att kunna följa upp den och föreslå målvärde och bedömning av måluppfyllelse.	

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö (GEH-mål)

För att stärka Örebro kompetensförsörjning och människors framtidsutsikter på arbetsmarknaden ska nämnden arbeta med olika former av utbyten med skolor och lärosäten. Relevanta aktiviteter kan inkludera att ta emot praktikanter och skolbesök, bidra med ämnen och underlag till uppsatser, och att samverka med framför allt Örebro

universitet, men även andra lärosäten. Särskilda insatser för att öka attraktiviteten för Örebro kommun som arbetsgivare kan göras mot vissa grupper så som studenter inom arkitektur eller civilingenjörer, utifrån perspektiven attrahera och rekrytera kompetenser.

Ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare är möjligheten till distansarbete. Att arbeta hemifrån är en möjlighet som utformas i dialog mellan medarbetare och chefer. Efter coronapandemin och år av hemarbete konstaterades att produktionen inte påverkats negativt. Detta beror troligen på den robusthet som upparbetats i och med digitaliseringen och det aktivitetsbaserade arbetssättet som funnits på plats sedan innan pandemin.

För att skapa en god gemenskap och trygga medarbetare kommer ett värdegrundsarbete påbörjas med den nya förvaltningen. Även arbetet med ”Säkra kompetensen” kommer att fortsätta under året.

Som arbetsgivare arbetar nämnden ständigt för att skapa en god arbetsmiljö. Örebro kommun mäter arbetsmiljön genom bland annat årliga HME-enkäter. HME (Hållbart medarbetarengagemang) är ett totalindex som beräknas utifrån resultaten för de tre delindex motivation, ledarskap och styrning. Markplanerings- och exploateringsnämnden vill upprätthålla det höga HME-värde som verksamheterna uppvisade i den tidigare organisationen.

Nämndmål 1: Markplanerings- och exploateringsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Andel avdelningar som har ett HME-värde över 78	100%
Kommentar: Markplanerings- och exploateringsnämnden har personalansvar för avdelningarna Mark- och exploatering och Stadsplanering samt enheten Staben. HME redovisas i intervaller där det högsta intervallet är HME 78-100, därav används 78 som riktvärde i indikatorn.	

Nämndmål 2: Markplanerings- och exploateringsnämnden ska ha ett utbyte med skolor och lärosäten

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Antal aktiviteter med skolor och lärosäten	Mäta
Kommentar: Med aktiviteter menas till exempel att ta emot praktikanter, svara på enkäter som studenter skickar, bidra med uppsatssämen, besök på skolor/ universitet med mera. Initialt bör målvärde vara att ta fram värde för indikatorn och att den därefter inte ska minska.	

4.2 Strategiska områden

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Markplanerings- och exploateringsnämnden berörs av inom området Lärande, utbildning och arbetsmarknad.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Nämnden strävar efter att ha en bra arbetsmiljö i all den verksamhet som bedrivs. Mobbing och kränkande behandling ska inte förekomma och för att motverka detta ska det finnas ett aktivt arbete för att informera om risker och för att upptäcka och hantera eventuella fall. Varje enhet inom nämndens verksamhet ska årligen diskutera och uppmärksamma frågor om mobbing och kränkande behandling, med syfte att förebygga sådana händelser.

Nämndmål: Markplanerings- och exploateringsnämnden ska motverka mobbing och kränkande behandling på arbetsplatsen

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Målvärde 2023
Andel enheter som har diskuterat och uppmärksammat frågor om mobbing och kränkande behandling	100%

Ett tryggt Örebro genom hela livet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Markplanerings- och exploateringsnämnden berörs av inom området Ett tryggt Örebro genom hela livet.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 10: Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun

Markplanerings- och exploateringsnämnden har inte utpekat huvudansvar till strategiskt mål 10, men bidrar enligt nedan till målet.

Utformning och gestaltning av livsmiljöer kan medföra ett positivt rörelsemönster över dygnets alla timmar där möten mellan människor i olika vardagliga ärenden kan förstärka upplevelsen av trygghet. I planprogramarbetet skapas förutsättningar för tryggare miljöer genom att identifiera brister och planlägga för miljöer som främjar integration, kopplar samman stadsdelar, tillskapar mötesplatser och tryggare rörelsestråk. Barnens trygghet, tillgänglighet och säkerhet i livsmiljöer är en prioriterad fråga. Det pågår arbete med trafiksäkerhetsåtgärder för barn i samband med trafikmiljöinvesteringar på allmän plats. Arbetet med huvudcykelstråk fortsätter för att få säkrare cykelbanor och ökad trygghet genom att fler cyklar. En ytterligare del i att skapa trygga miljöer är genom att kulturmiljöer och kulturvärden tas tillvara och utgör en självklar, synlig och uppmärksam del av Örebro kommun.

Riktade insatser görs för att förbättra tryggheten inom den offentliga miljön med särskilt fokus på stadskärnan. Ett exempel på detta är den grundläggande analys som gjorts av Järntorget som hjälper verksamheten att göra överväganden om hur platsen kan utvecklas kopplat till image, sociala frågor och fysiska delar. Genom investeringsåtgärder i den fysiska miljön kan tryggare miljöer skapas.

Nämndmål: Genom investering i offentliga miljöer ska förutsättningar för trygga miljöer skapas

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Antal genomförda trygghetsstudier	Mäta
Kommentar: Under året ska trygghetsstudier genomföras och en bedömning ska göras av vilket målvärde som är realistiskt för kommande år.	

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden

Markplanerings- och exploateringsnämnden har inte utpekat huvudansvar till strategiskt mål 11, men bidrar enligt nedan till målet.

Kunskap om betydelsen av trygghetsfrågor och sociala hållbara lösningar är en viktig pusselbit inom samhällsplanering. Kommunens arbete är brett och bra. Markplanerings- och exploateringsnämndens verksamhet bidrar till ett tryggt Örebro genom breda arbete med trygghetsfrågor. Genom samverkan med andra parter som till exempel Partnerskapet, Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och kriminologiavdelningen på Örebro universitet utvecklas nämndens trygghetsskapande arbetssätt. Arbetet går ut på att stärka befintliga verktyg och samarbetsprocesser samt etablera nya, givande sådana för att ta arbetet med social hållbarhet vidare. Samarbetet kan vidareutvecklas, med ännu bredare deltagande – både inom nämndens verksamhet och utanför.

Ur ett rumsligt perspektiv anges de strategiska utvecklings- och förändringsbehoven för Örebro stadsdelar i kommunens översiktsplan. Här återfinns generella strategier för hur staden bör utvecklas för att minimera boendesegregationen och skapa en mer jämlik tillgång till funktioner och resurser som har en koppling till plats. Översiktsplanen betonar exempelvis att staden ska hänga samman genom bebyggelse-, trafik- och grönstrukturen, att boendemiljöer ska ha en variation och oavsett belägenhet ha en närhet till de funktioner som är viktiga för människor i vardagen. I en efterföljande del beskrivs hur befintliga stadsdelar bör utvecklas. Dessa och andra likartade strategier konkretiseras sedan i Strategi för arkitektur och byggande, där bevarande- och utvecklingsbehoven för den stadsdelstyp som Vivalla kan sägas tillhöra beskrivs utförligare. Tillsammans utgör översiktsplanen och Strategi för arkitektur och byggande centrala utgångspunkter för det nödvändiga arbetet med att åstadkomma rumsliga förändringar i stadsdelar som räknas som eller löper risk att bli utsatta. Att säkra upp och genomföra lämpliga åtgärder sker i många avseenden i efterföljande planering, men även i ett bredare perspektiv när rumsliga åtgärder kopplas samman med andra insatser. Ett ytterligare, konkret stöd för en utveckling av Vivalla utgörs av den fördjupning av översiktsplanen som antogs 2016, vilken ligger som grund för det stadsbyggnadsprojekt som pågår och har som syfte att genomföra intentionerna i fördjupningen.

Nämndmål: Utsattheten i områden ska minska genom utveckling av den fysiska miljön i samarbete med ÖBO

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Samarbeta med ÖBO om framtida utveckling i Vivalla	Har skett
Kommentar: Indikatoren är uppfylld om det vid årets slut går att tydligt beskriva hur samarbetet med ÖBO stärkts och fördjupats för att utveckla den fysiska miljön utifrån en gemensam strategi och målbild.	

Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Markplanerings- och exploateringsnämnden berörs av inom området Ett hållbart och växande Örebro.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 12: I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild

Markplanerings- och exploateringsnämnden har inte utpekat huvudansvar till strategiskt mål 12, men bidrar enligt nedan till målet.

I översiktsplanen finns den samlade bilden över var i staden och övriga kommunen som nya bostäder kan tillkomma. Det gäller såväl i nya stadsdelar och nya områden i mindre tätorter som kompletteringar och förändringar i den befintliga stadsstrukturen. Förutom att visa i vilka lägen i kommunen som ytterligare bostadsbebyggelse är lämpliga ges också strategisk vägledning för vilka typer av bostäder (hustyp, upplåtelseform) som bör vara inriktningen beroende på omgivande geografiskt sammanhang eller hur bostadsbeståndet ser ut i närområdet. Inom ramen för bostadsförsörjningen genomförs löpande analys av läget på bostadsmarknaden, däribland utifrån prisbild, behov och läge.

Genom att samarbeta och arbeta med proaktiv översiktlig planering i bland annat planprogram skapar nämndens verksamhet förutsättningar för god bostadsförsörjning. Generellt är planberedskapen inom den översiktliga planering god, men ett fortsatt intensivt och kontinuerligt arbete krävs för att säkra den framtida försörjningen av byggbar mark för bostäder, verksamheter och samhällsservice.

En fortsatt svag befolkningsutveckling kommer troligen att behöva tas i beaktan i verksamhetens arbete. Den långsiktiga befolkningsprognosen fram till 2031 är knappt 173 000 invånare, vilket är lägre än de prognoser som gjordes innan pandemin. Det finns flera osäkerhetsfaktorer kopplat till detta, som trenden med utflytt till kranskommuner samt ökad möjlighet till distansarbete inom en del yrkeskategorier, vilket kan påverka flyttnettot. Med detta som bakgrund tar verksamheten ändå fortsatt höjd för tillväxt inom alla ålderskategorier och grupper. Det innebär ett kontinuerligt arbete med bostadsförsörjning för att tillgodose behov för livets alla skeden och livssituationer. Prognosen är att behovet av nya grupp- och servicebostäder och bostäder för äldre kommer att vara stort framöver. Det finns även ett fortsatt intresse för byggnation av enbostadshus i mindre orter och på landsbygden. Antal ansökningar om förhandsbesked som avser byggnation av ett eller flera enbostadshus på landsbygd var under början av 2022 högt, men har sedan mattats av på samma sätt som antalet bygglovsansökningar. Tillsammans med Bygg- och miljönämnden arbetar nämnden för att skapa förutsättningar för fler småhus.

Nämndmål: Den översiktliga planeringen ska utgå ifrån efterfrågan avseende användning, läge och bebyggelse vid planering för bostäder

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Andel av uppdragen som vid uppstart redogör för hur uppdraget svarar på efterfrågan gällande användning, läge och bebyggelse	Mäta

Strategiskt mål 13: Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper

Markplanerings- och exploateringsnämnden har inte utpekat huvudansvar till strategiskt mål 13, men bidrar enligt nedan till målet.

Genom att med översiktsplanen som strategisk utgångspunkt skapa förutsättningar för funktionella blandningar i nya och befintliga stadsdelar och områden, säkerställa tillgång till fler och större variation av bostäder i Örebros tätorter och på landsbygden bidrar nämnden till att skillnaderna i livsvillkor och geografiska skillnader på sikt kan minska. Förutom översiktsplanen utgör Strategi för arkitektur och byggande ett viktigt stöd i förståelsen för varför fler och mer varierade bostadsformer är viktigt i och mellan stadsdelar. Utvecklingsförslag, planprogram och fördjupningar av översiktsplanen är alla viktiga delar för att skapa dessa förutsättningar.

Nämnden ansvarar för markanvisningar av bostäder på den kommunalägda marken. Genom den väl etablerade Örebromodellen som metod för planering och markanvisning av verksamheter och bostäder kan kommunen påverka bebyggelsestyp, byggnaders utformning och bostäders upplåtelseform.

Nämndmål: Markplanerings- och exploateringsnämnden ska säkerställa en variation av bostadstyper inom och mellan stadsdelar

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Redogörelse för hur utvecklingsförslag, planprogram eller fördjupningar av översiktsplanen som bedrivits under året bidrar till ökad bostadsvariation	Redogörelsen visar att det finns en variation eller att planeringen har ökat variationen
Redogörelse för hur markanvisningar under året bidrar till bostadsvariation i området.	Redogörelsen visar att det finns en variation eller att markanvisningen har ökat variationen
Kommentar: Måluppfyllelse bedöms utifrån om redogörelsen visar på att det finns en ökad variation för båda indikatorerna.	

Strategiskt mål 14: Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i (GEH-mål)

Markplanerings- och exploateringsnämnden bidrar till det strategiska målet genom att skapa förutsättningar för företag att etableras, utvecklas och utökas i kommunen. Ett långsiktigt och strategiskt arbete för att möjliggöra verksamhetsmark utifrån näringslivets behov pågår kontinuerligt, i samarbete med övriga verksamheter inom och utanför förvaltningen. Trots en svagare konjunktur är det stor efterfrågan på verksamhetsmark och det finns risk att det under 2023 kommer vara brist på byggklar och kommunägd verksamhetsmark, i synnerhet för större och ytkrävande verksamheter. För att fortsätta vara en attraktiv kommun och säkerställa viktiga etableringar inom kommunen och regionen är det viktigt att kommunen har tillgänglig byggklar mark att sälja. För att detta ska uppnås måste flera av kommunens nämnder samverka för att nå målet. Markplanerings- och exploateringsnämnden ansvarar för markanvisning och försäljning, Bygg- och miljönämnden ansvarar för att se till att detaljplaner tas fram i tid och Teknik- och servicenämnden ansvarar för projektering och byggande av teknisk infrastruktur. Utvecklingen av verksamhetsområden behöver både tillse att det finns förutsättningar för företag att etablera sig samtidigt som utvecklingen är hållbar.

Ett övergripande arbete pågår för att kartlägga vilka faktorer som påverkar förutsättningarna för markförsörjning för verksamhetsetableringar samt hur dessa kan förbättras, i uppdraget ”Optimering av Örebromodellen”. Nämnden kommer under året att arbeta för att implementera de åtgärder som redovisas i projektets slutrapport.

Nämndmål: Tillgången på kommunägd planlagd mark för verksamhetsetableringar ska vara god

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2023
Antal kvm såld verksamhetsmark (kommunägd mark)	217 524	243 100	117 000	150 000
Antal kvm verksamhetsmark som adderas till planreserven utifrån årets laga kraftvunna detaljplaner (kommunägd mark)	-	20 000	20 000	150 000
Kommentar: Måluppfyllelse bedöms utifrån differensen mellan utfallen för respektive indikator. Antal kvadratmeter planlagd verksamhetsmark ska vara i nivå med antal kvadratmeter såld verksamhetsmark. Differensen behöver inte vara noll sett till ett år men över tid, 2-3 år, bör planläggning vara i nivå med försäljning.				

Strategiskt mål 15: Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart energi

Inom kommunens fastighetsinnehav finns stor del av ägandet inom nämndens ansvar. Under året kommer en utredning att göras som kan visa på potential och förslag till förbättringar inom energiförsörjningen till de mest energikrävande fastigheterna. Detta görs tillsammans med ÖBO och syftet är att försöka likställa nämndens fastighetsbestånd med kommunkoncernens när det kommer till styrning och automatisering.

Nämndmål: Öka klimatsmart energiproduktion inom nämndens fastigheter

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
± Genomfört fortsatt dialog och utredning om energiproduktion tillsammans inom kommunkoncernen.	Genomfört
Kommentar: Målet bedöms vara uppfyllt om nämnden har deltagit i dialog och utredning avseende energiproduktion inom kommunkoncernen under året.	

Viktiga samarbetspartners är ÖBO som gör utredningarna via beställning i prioriteringsordning samt Kumbro som bidrar till hållbara upphandlingar för elleverantör.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energiförbrukningen minska och energieffektiviseringen öka

För att bidra till att minska energiförbrukningen och öka energieffektiviseringen inom kommunkoncernen ska nämnden inom sin verksamhet inventera energiförbrukning i fastighetsbeståndet. Utredningen ska ske enligt prioriteringsordning där störst potential till energieffektivisering går först. Åtgärder i fastigheterna kommer att föreslås där även trolig effektvinst kommer redovisas. För att göra de åtgärder som behövs kommer medel att behöva avsättas under kommande år.

Nämndmål: Minska energiförbrukningen och öka energieffektiviseringen inom fastighetsbeståndet

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Antal av nämndens fastigheter som har utretts gällande energiförbrukning och ökad energieffektivisering	Mäta

Strategiskt mål 17: Öka den biologiska mångfalden och andelen giffria miljöer

Nämnden verksamhet bidrar i grunduppdraget på flera sätt till det strategiska målet genom att verka för en god miljö- och naturvård i kommunen. Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv som levs på jorden, den snabbt ökande förlusten av arter och deras livsmiljöer är därför ett allvarligt problem. Grönområden med hög attraktionskraft och rik natur är en viktig pusselbit både i skapande av högre biologisk mångfald, attraktiva boendemiljöer och möjligheter till aktiv fritid. Kommunen arbetar strategiskt och långsiktigt med grön- och naturområden i den fysiska planeringen och i förvaltningen av naturmiljöer och skog.

I takt med att staden växer och fokuset ökar på förtätning och omvandling av bland annat tidigare industriområden så kommer förorenad mark bli en viktigare fråga i stadsplaneringen. Nämnden bidrar till giftfri miljö bland annat genom att sanera mark i gamla industriområden som omvandlas till bostadsområden. Det har fått den positiva följden att allt fler förorenade områden saneras. I den nya organisationen arbetar personalen gemensamt inom Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen mot nämnderna Markplanering- och exploatering samt Bygg- och miljö. Detta skapar möjlighet för effektiv samverkan i dessa frågor. En ytterligare framgångsfaktor för en god hantering av förorenade områden är ett gott samarbete mellan kommunen och statliga Länsstyrelsen.

Nämndmål 1: Minska den negativa påverkan på grönstrukturen vid exploatering genom att tillämpa kompensationsprincipen.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Antal genomförda ekosystemtjänststudier där kompensationsprincipen tillämpats.	Mäta
Kommentar: Under året ska ekosystemtjänststudier genomföras och en bedömning ska göras av vilket målvärde som är realistiskt för kommande år.	

Nämndmål 2: Säkerställa en god tillgång till gröna miljöer

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Antal uppdrag där Grönnytefaktor tillämpats.	Mäta
Kommentar: Under året ska Grönnytefaktor användas i markanvisningar och en bedömning ska göras av vilket målvärde som är realistiskt för kommande år.	

Nämndmål 3: Öka arealen ekologiskt värdefulla marker för att stärka biologisk mångfald, förbättra upplevelsevärden och bevara kulturarv.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Areal restaurerade ängar, hagar och skogsbeta.	Öka

Strategiskt mål 18: Säkra en hållbar vattenförsörjning

Våtmarker har flera viktiga funktioner i landskapet där de bland annat fungerar som vattenreservoarer och minskar risken för skogsbränder, och de har en stor betydelse för kolinlagring vilket är en viktig del i kommunens klimatanpassning. De fungerar även som ”naturliga reningsverk” som bland annat kan bidra till minskad övergödning och grundvattenbildning, som är en del i dricksvattenförsörjningen. Dessutom är de viktiga livsmiljöer för växter, fiskar, insekter och groddjur. I Örebro kommun fanns tidigare stora våtmarksområden men många av dem har dikats ut eller försvunnit vid sjösänkningar. Att kommunen fortsätter att ha en aktiv roll i detta arbete är viktigt både ur naturvårdssynpunkt och ur ett socialt perspektiv. Det rika fågellivet i våtmarksområden gör även att de är en viktig resurs i utvecklingen av naturturism i kommunen. En annan fråga där nämndens insats är betydelsefull är anläggandet av småvatten och dammar. Dessa miljöer är viktiga för biologisk mångfald men kan också anläggas för vattenrening, till exempel för att ta hand om vatten från åkerdiken.

Grundvattentillgången är central för möjligheten till säker tillgång till dricksvatten. Genom att säkerställa omhändertagande av dagvatten, ökad infiltration samt fördröjning av vattnets framfart i landskapet kan grundvattenbildningen öka. Tillgången till säkrad och ekonomiskt effektiv dricksvattenförsörjning skapas genom en god förplanering för tekniska systemlösningar och en bebyggelsestruktur som tar hänsyn till förutsättningarna för både dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering. Nämnden ansvarar för detta genom översiktlig planering.

Nämndmål 1: Öka återställandet av våtmarksmiljöer och vattendrag för att motverka klimatpåverkan, främja biologisk mångfald och grundvattenbildning.

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Areal anlagd och restaurerad våtmark	Öka

Nämndmål 2: Öka redundans i dricksvattenförsörjningen och möta framtida behov

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Upprätta ett större vattenskyddsområde för Svartån	Ökad areal

Nämndmål 3: Dricksvattenförsörjning är en del i den kontinuerliga översiktsplaneringen

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Målvärde 2023
Dricksvattenförsörjningen är inkluderad i resultaten av den översiktliga planeringen	Ja
Kommentar: Dricksvattenförsörjning i översiktlig planering handlar både om planering för nya system för vattenförsörjning, om fördröjningsytor för vattnets framfart i landskapet som ökar grundvattenbildningen samt strategisk bebyggelseplanering där det finns tekniska och ekonomiska förutsättningar för kommunalt VA.	

Uppdrag

Markplanerings- och exploateringsnämnden har utpekat ansvar för följande uppdrag kopplade till det strategiska målet. Uppdragen påbörjas under 2023.

- Genomföra en utvärdering av hittillsvarande effektresultat av BRT:s etapp 1 inför ställningstagande kring etapp 2.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har utpekat ansvar för uppdraget.
- Initiera medborgardialog kring framtidens trafik- och infrastrukturlösningar.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget.
- I dialog med ÖBO och privata fastighetsbolag verka för lägenheter som fler har råd att bo i.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har utpekat ansvar för uppdraget.
- Underlätta klimatsmarta åtgärder och hållbara lösningar inom nybyggnation och befintlig byggnation.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har utpekat ansvar för uppdraget.
- Genomföra ett kommunövergripande arbete för att underlätta att hitta parkering i Örebro.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget.
- Arbeta för att naturmiljöer blir mer tillgängliga för kommuninvånare.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget.
- Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera och samordna kommunens investeringar.
Teknik- och servicenämnden har samordningsansvar för uppdraget och Markplanerings- och exploateringsnämnden bidrar i arbetet.
- Arbeta för att bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har utpekat ansvar för uppdraget.
- Utveckla arbetet med naturvård och ökad biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.
Markplanerings- och exploateringsnämnden har samordningsansvar för uppdraget.
- Arbetet med att framtidssäkra motionsspåren beträffande belysning, tillgänglighet och trygghet ska fortsätta.
Kultur- och fritidsnämnden har samordningsansvar för uppdraget och Markplanerings- och exploateringsnämnden bidrar i arbetet.

Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

I detta avsnitt redovisas nämndens uppdrag relaterat till det strategiska målet inom området Ett hållbart växande Örebro.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 19: Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv oavsett var i kommunen människorna bor eller vilka de är (GEH-mål)

Uppdrag

- Ett näringslivspaket för företagande på landsbygden ska tas fram. Kommunstyrelsen har samordningsansvar för uppdraget och Markplanerings- och exploateringsnämnden bidrar i arbetet.

4.3 Övriga mål och uppdrag

Strategiska styrdokument

Under 2023 kommer Kommunstyrelsen att tydliggöra vilka strategiska styrdokument som berör vilka nämnder, i syfte att underlätta verksamhetsplaneringen. Nämnden kommer att få bidra in i detta arbete.

Digitalisering

Ny plattform för externa webbkartan

Under andra halvan under 2023 kommer den tekniska plattformen för kommunens externa webbkarta bytas. I och med bytet kommer kommunen ha samma tekniklösning för både den interna och externa webbkartan vilket ökar möjligheterna att samnyttja information både internt och externt samt skapa digitala medborgardialoger där kartan kan vara en del i kommunikationen.

BIM-modellen i markanvisningsprocessen

Under 2022 initierade förvaltningen implementering av BIM (Building Information Management/Modeling) genom en ny tjänst på Geodataenheten. Med hjälp av BIM kan markanvisningsprocessen utvecklas till att bli både mer effektiv och leda till rättvisare bedömningar av ansökningarna. En BIM-modell är en virtuell prototyp av verkligheten, en tredimensionell modell med datainformation som kan visualiseras, granskas och testas på olika sätt. Under 2023 kommer verksamheten att fortsätta implementeringen.

Drönarverksamhet

Då drönarverksamheten ökar inom kommunen finns ett behov att ta fram en enhetlig struktur och organisation. På förvaltningens Geodataenhet har drönarverksamheten utvecklats och fram till nu har enheten utfört drönarflygningar både till egna inmätningar och på uppdrag åt andra. Det är även enhetschefen på Geodata som är utsedd drönaroperatör inom kommunen, en funktion som krävs för att få bedriva drönarverksamhet. Det ökade behovet av samordning inom området har aktualiserat en översyn av kommunens drönarverksamhet. Geodataenheten kommer att ta fram förslag till en ny kommunal drönarflygningsorganisation.

5 Planering för nämndens resurser

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som Kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnden har, utöver vad som anges i anvisningar från Kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera Kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4, under ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet” sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet genom en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser. I det här avsnittet redogör nämnden för det kommande verksamhetsårets ekonomiska förutsättningar.

5.1.1 Markplanerings- och exploateringsnämndens samlade ekonomi

Markplanerings- och exploateringsnämndens budgetram för 2023 uppgår till 80,5 mnkr. För budgetåret har nämnden tilldelats 2,5 mnkr tkr för överhäng löneöversyn 2023 samt för ett nytt pensionsavtal som börjar gälla för medarbetare under 2023 och som innebär ett högre PO-pålägg. Utöver det har 6,0 mnkr flyttats från Försäljning exploatering till driftsbudgeten för Markplanerings- och exploateringsnämnden för kostnader som inte ska redovisas som investering och omfattat plankostnad, tillfälliga trafikskyltningar, byggvägar och garantibesiktningar. Vidare görs ett avdrag för tillfälliga medel från 2022 avseende orienteringstävlingen 10-mila omfattande 0,1 mnkr. Nämnden har också fått ett generellt effektiviseringskrav om 1 % som är kommungemensamt för 2023 och som motsvarar -0,7 mnkr.

Markplanerings- och exploateringsnämndens verksamhet omfattar 2023 cirka 325 mnkr. De externa intäkterna som består av avgifter, försäljning, hyror, arrenden samt statsbidrag finansierar cirka 47 % av nämndens driftsbudget.

Försäljning av tomträtter påverkar verksamhetens intäkter utan att minska dess kostnader. Risk finns att verksamheten inte få in tillräckligt med intäkter för att täcka kostnaderna om målet om försäljning av tomträtter nås. Även avverkning av skog skapar intressekonflikt vilket riskerar att ge lägre intäkter än vad som behövs för att bedriva verksamheten om skog bevaras för rekreationsområden.

I och med att Markplanerings- och exploateringsnämnden är en ny nämnd med ansvar för en verksamhet där huvuddelen är ärvd från tidigare Programnämnd Samhällsbyggnad så kommer ekonomiarbetet till stor del utgöras av att analysera förväntade intäkter och utifrån det planera verksamheten och dess förväntade kostnader. Detta kommer följas upp noga under året i delår 1 och 2.

Tabell: Nämndens samlade ekonomi

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2022, belopp i tkr	72 867
Justeringar inför 2023	
Återföring tillfällig satsning 10-mila orientering	-70
Effektiviseringskrav 1 %	-728
Redovisningsteknisk resursförflyttning - Exploatering drift	6 000
Lönekompensation överhäng LÖV 2022 3 mån	344
PO-påläggskompensation	2 118
Ram 2023	80 531

5.1.2 Politiska prioriteringar

Exploateringsverksamheten har under de senaste åren börjat tillämpa nya redovisningsriktlinjer - därav har en driftbudgetpost skapats inom nämndens ram. Tillsammans med de generella kostnadsökningarna för kommunens investeringar sätter detta exploateringsverksamheten i fokus. En väl fungerande exploateringsverksamhet är viktig för Örebro's tillväxt och det krävs en tidsmässig flexibilitet och ett handlingsutrymme med tillräckligt stora ekonomiska ramar för att det ska fungera optimalt.

För driftbudgeten är fokus för nämnden en budget i balans.

Planeringsreserv

Markplanerings- och exploateringsnämnden har en planeringsreserv om 0,6 mnkr att disponera år 2023.

Inför och under 2023

I arbetet med den nya kommunala organisationen så har ett stort arbete lagts på att se till så att alla kostnader inklusive personal hamnar på rätt ställe, i rätt REN- och RN-struktur i vårt uppföljningssystem. Det är med all säkerhet så att vi kommer upptäcka fel i detta under året och som vi kommer att få justera samt kommentera i delår 1 och 2.

5.1.3 Enheternas budgetramar

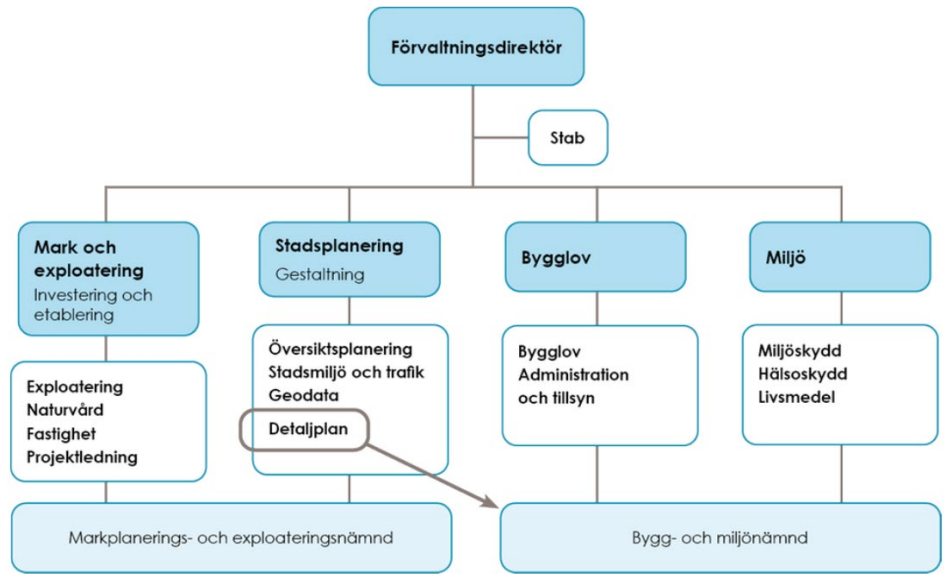
Markplanerings- och exploateringsnämnden	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023
MEX Ledning	18 921	14 348	14 441	17 840
Mark- och exploateringsavdelning	-16 036	-20 085	-20 668	-16 866
Planeringsavdelning	-28 906	-33 731	-28 622	-33 904
Stab	-18 303	-19 796	-19 859	-26 850
Bygglovavdelning	1 700	-123	166	-3 643
MEN gemensamt	-1 528	-3 344	-3 350	-1 173
Kollektivtrafik	-9 595	-6 909	-7 220	-6 491
Mark	-5 557	-7 414	-14 150	-9 444
	-59 304	-77 055	-79 262	-80 531

5.1.4 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet

Markplanerings och exploateringsnämnden ansvarar för att utföra ett investeringsprogram på 305 mnkr för 2023. De driftskostnadskonsekvenser dessa investeringar får för kommunen är 17,5 mnkr. Vad gäller detaljer kring specifika investeringar under 2023 så kommer de att beskrivas mer utförligt i delår 1 och 2. En utmaning under året är den inflation och prisökningar som sker generellt i samhället över alla varor och tjänster och som får stor påverkan på de investeringar som kommer att ske under budgetåret men och som kommer att behöva följas noggrant.

Bilagor

Bilaga 1 Nämndens organisation

Bilaga 2 Reglemente Markplanerings- och exploateringsnämnden

Markplanerings- och exploateringsnämnden består av 15 ledamöter av 9 ersättare.

Ansvarsområde

Nämnden företräder kommunen som ägare av kommunens markreserv, exploateringsfastigheter och de fastigheter där det inte är föreskrivet att annan nämnd ska företräda kommunen som ägare.

Nämnden ska besluta om inlösen enligt plan- och bygglagen, avtal om fastighetsreglering enligt fastighetsbildningslagen och besluta om förvärv och överlåtelse av fastighet eller fastighetsdel för en köpeskilling eller ersättning upp till tio (10) miljoner kronor. Vid byte av fastighet gäller samma beloppsgrens utifrån bedömt marknadsvärde. Nämndens beslutanderätt om överlåtelse eller förvärv av fastighet eller fastighetsdel avser inte ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nämnden har rätt att förvärva nyttjanderätt till fast egendom som inte avser förvärv av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Samtliga förvärv och överlåtelser ska ske inom av Kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt.

Nämnden ansvarar för

- antagande av planprogram som avses i 5 kap. 10 § plan- och bygglagen. Nämnden får även besluta att ändra eller upphäva sådana
- ordnandet av allmänna platser enligt 6 kap. 18 § plan- och bygglagen
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med sådan översiktlig planeringen som avses i 3 kap. plan- och bygglagen
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med att upprätta förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen enligt lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- att bistå Kommunstyrelsen i arbetet med att upprätta förslag till exploateringsriktlinjer
- ärenden där kommunen är part enligt 51–53 §§ lagen om allmänna vattentjänster. Beredning av ärende om att visst markområde ska ingå i verksamhetsområde enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänster
- inom sitt verksamhetsområde inneha bostadsrätter med en rätt att förvärva och överlåta bostadsrätter för en köpeskilling upp till tio (10) miljoner kronor. I förvaltningen ingår att upplåta bostadsrätter med hyresrätt
- att ingå exploateringsavtal enligt 6 kap. 39 § plan- och bygglagen

- att påkalla förrättning med stöd av 18 § första stycket p.3 anläggningslagen och påkalla fastighetsreglering med stöd av 5 kap. 3 § tredje stycket fastighetsbildningslagen.
- namnsättning av stadsdelar och områden
- natur- och miljöfrågor som inte innebär myndighetsutövning och verka för en god miljö- och naturvård i kommunen
- skötsel av natur- och kulturresevat samt bereda ärenden om bildande av natur- och kulturresevat.

Uppdrag och verksamhet

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det Kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Nämnden ansvarar inom sitt verksamhetsområde för att arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling i Örebro kommun utifrån av Kommunfullmäktige fastställda styrdokument.

Nämnden ansvarar vidare för

- styrdokument och verksamhetsstyrning inom de ramar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen anger
- lokalförsörjningsplanering inom sitt verksamhetsområde och rapporterar till Kommunstyrelsen
- att kontakt och dialog med medborgare och medborgargrupper skapas och upprätthålls samt att utveckla medborgarinflytande
- att följa samhällsutvecklingen och ta de initiativ och vidta de åtgärder som krävs.

Nämnden ska reformera det kommunala regelbeståndet inom nämndens verksamhetsområde.

Organisation inom verksamhetsområdet

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av Kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Personalansvar

Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av Kommunstyrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som anges i Kommunstyrelsens reglemente.

Behandling av personuppgifter

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet med undantag för det ansvar som åvilar

Kommunstyrelsen enligt reglemente, för behandling av personuppgifter som är gemensam för hela kommunen.

Nämnden ska utse dataskyddsbud.

Informationsägande, hantering och arkivering

Nämnden är ägare av den information som uppstår och hanteras i dess verksamhet.

Nämnden ansvarar för att dess arkiv, samt av nämnden övertagna arkiv, vårdas enligt arkivlagen, och på det sätt som framgår av kommunens arkivreglemente.

Nämnden är ansvarig för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde. Arbetet med informationssäkerhet ska bedrivas systematiskt enligt gällande författningar.

Uppföljning och rapportering till Kommunfullmäktige

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska två gånger per år redovisa till Kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som Kommunfullmäktige har lämnat till dem

- i reglemente
- genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av Kommunfullmäktige. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Information och samråd

Kommunstyrelsen, övriga nämnder och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Nämnden ska ansvara för att samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Delegering från Kommunfullmäktige

Nämnden får i mål och ärenden där nämnden för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

Processbehörighet

Nämnden har inom sitt verksamhetsområde rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden, om inte någon annan ska föra kommunens talan på grund av lag eller annan författning eller beslut av Kommunfullmäktige.

Självförvaltningsorgan

Nämnden får uppdra åt ett självförvaltningsorgan, såsom exempelvis intraprenader, att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Nämnden får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på nämnden vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Nämnden ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.